

Felelős szerkesztő:
MURÁNYI JÓZSEF.
Szerkesztőség:
Kassa, Kossuth-utca 16.
Telefon: 150.
Megjelenik minden nap
délután 5 órakor.
Egyes szám **2** krajcár.
(4 fillér)
Kéziratot nem ad vissza
a szerkesztőség.

NAPLÓ

KASSA, SZOMBAT, 1908. NOVEMBER 14.

NEGYEDIK ÉVFOLYAM. — 262. SZÁM.

Előfizetési árak:
Kassán:
Egész évre . . . 14.— K
Fél évre . . . 7.— „
Negyed évre . . . 3.50 „
Egy óra . . . 1.20 „
Vidéken:
Egész évre . . . 20.— K
Kiadóhivatal:
Kassa, Kossuth-utca 16.
Telefon: 150.
Hirdetések petit sor szá-
mításával díjszabás szerint

Türelmetlenségek

Kassa, nov. 13.

A Bodnár-féle hullámvonalas tör-ténelmi elmélet körülbelül azt mondja, hogy semmi sem új a nap alatt. A nemzetek életében csak ismétlődnek ama átalakulási korszakok, amelyek elmúlnak bár, de évszázadok múlva visszatérnek. Szóval ezen elméletek szerint a nemzeteket csupa hangula-tok uralják, amelyek könyörtelen pon-tossággal következnek egymás után. Szóval ezen elmélet szerint nem im-perátorok és hadseregek, hanem tö-meghangulatok csinálják a nemzetek történetét. A hangulatok pedig változ-nak, akárcsak az ingnek a gallérja: a tömeghangulat olykor alacsony, oly-kor magas inggallér viselését kívánja. És következetesen jönnek egymás után. A magas gallér után az ala-csony gallér, az alacsony gallér után a magas gallér.

Ugy látszik, hogy a Bodnár-féle elmélet szerint szegény országunkba ismét elérkeztek a felekezeti türelmet-lenség hullámvonalai. Most ugyanis borzasztó türelmetlenek vagyunk egymás irányában, pedig hát egy istent hiszünk valamennyien. Csú-pán csak a tiszteletének a külsőségei mások, egyébként hozzá az örökké-való nagy fényességhez folyamodik minden lélek, ha csak nem istenta-gadó. Valóban el kell ismernünk, hogy csak egy az isten és hogycsak a tiszteletének a formái mások. A val-lás pedig, amit követni kell: a be-csület. Bár hiszen ezt az elvet any-nyian nem követik manap, hogy a részükre akár a templomokból börtö-nöket lehetne csinálni.

A fejét hát fölütötte nálunk az a holmi, amelyet békésebb időben felekezeti türelmetlenségnek nevezünk. Az utókor embere, ha talán ötven év múlva a lapokat olvassa, különböző szónokok különböző nyilatkozataiból azt gondolhatja, hogy felekezeti türelmetlenség nincs is a magyar glóbus világá-ban. Pedig van. Példátnul el van terjedve. A tiszta szín magyar hajduságot Róma rá-kényszeríti, hogy orosz nyelven folya-modjon az istenhez Hasonlóképen parancsoló-dik ez a tőssen és gyökeresen magyar szen-tesei népnek is. A makóinak is, amelyik nem is tud másként, csak magyarul, mint a

szentesi. A ruthén vallási ügyekben vere-k-szik a lengyel, a rác a horvátal, a derék római katolikus pedig — egyéb dolga nem lévén — szép csendesen. Ne temeré-zik. Hála istennek tehát elég jól el vagyunk látva vallási ügyeinkben: mi ve-szekszünk, az augurok pedig, ha össze-jönnek: mosolyognak.

Hogy a kérdés a legbecsebb fejének a tetejére álljon, megjelenik ötleteivel a re-formáció. A felekezeti türelmetlenség jel-szavával eddig mindig a katolikusokat ütötték oldalba, most azonban, hogy a szó ne egyezzen, felvették a lantot a reformá-tusok is és pengetik, pengetik, sírván. Egy-telől elvonják egy tanítónőtől a megélhetés eszközeit, azért mert oly vakmerő volt, hogy katolikus emberhez merészelt férjhez menni, másrészt pedig elcsa-pással fenyegetnek egy theologiai tanárt, mert a tudományos munkájában bátor-odott azon nézetének kifejezést adni, hogy Luther Márton reformációja különb munka volt, mint Calvin Jánosé.

Csakugyan itt az ideje, hogy ezek és az ezekhez hasonló dolgok lát-tára megálljon az elfogulatlanul gon-dolkodó embernek az esze. Hát oldott kéve gyanánt akarunk szét hullani? Hát nem érik fel tudással ezek a szobatheologusok, hogy ez a türelmetlenségi irányzat nemzeti létünket fenyegeti veszéllyel? Hi-szen oly kevesen vagyunk. És ellen-ségünk olyan sok van a határon kívül és a határon belül egyaránt. Isten pedig csak egy van. Egyetlen egy. Egyetlen egy isten, a magyarok istene. Azok a szobatheologusok pe-dig, akik hitvitákkal osztják feleke-zetekre amugy is kisedet nemzetün-ke, bünei és átkai a hazának.

Nincsen abban semmi kétség, hogy nagy veszélyek súlyos pillanataiban össze tud tartani a magyar. Ez talán egyetlen komoly erényünk, amelynek az ország az ezeréves fennállását kö-szönheti. Kérdés azonban, hogy miért nem tudjuk gyakorolni ezt a szép összetartást békés időben is? Miért kell az, hogy az egyik netemerézzen, a másik hitvitázzon? Mikor amugy, a hitélet külsőségeitől szabadultan nagyon jól tudjuk valamennyien, hogy ugyis csak egy isten van a világon.

— Törvényjavaslat a borhamisításról. A képviselőház mai ülésén terjesztette be Darányi Ignác földmívelési miniszter a borhamisításról s a hamisított bor forgalomba

hozásának megtiltásáról szóló törvényjavas-latot. Szomorú jele az időknek, hogy a ja-vaslat kénytelen megmagyarázni, tulajdon-képpen mi a bor, mert bizony már nagyon elhomályosodott igazi miibenlétének a meg-határozása. A javaslat így állapítja meg a bor fogalmát: Bor elnevezés alatt az a sze-szes ital értendő, mely kizárólag a szőlő le-véből (szőlőmustból) erjesztés útján állitta-tott elő. A javaslat öt fejezetből áll; egyik kizárólagosan a tokaji borok védelmére ké-szült.

Leszállították a pótdót.

A költségvetés tárgyalása.

50% — a pótdó.

Az egyesült pénzügyi, jogi és gazdaság-ügyi bizottság tegnap délután Eder Ödön polgármester elnöklése alatt a városházán ülést tartott, melyen az 1909. évi költségvetést tárgyalták. A bizottság részletesen vizsgálat alá vette a költségvetést s tételről-tételre haladva tárgyalta a városi háztar-tás jövő esztendői előirányzatát. Az előzetes tárgyalás eredménye, hogy a bizottság a számvevőség által prelimitált 52% — pótdót, két százalékkal 50%-ra leszállította. A pótdó leszállítást részint újabb több jöve-delem beállításával, részint felvett kiadások apasztásával érte el a bizottság. A költségvetés több tételei változatlanul mentek ke-resztül.

A változtatásokat a következőkben is-mertetjük: A járványkórházra beállított 500 koronát a bizottság törölte, amennyiben ez a tétel fedezetet talál az állam által a ko-lera védekezésre kiutalt rendkívüli se-gélyben.

A házilag kezelt földek után a bizot-tság 1000 korona új jövedelmet vett fel.

A boreladásnál az elárúsító kisasszony fizetését a bizottság 720 koronáról 840 ko-ronára emelte fel. (120 korona új kiadás.)

Nagyobb eltérést mutat a fogyasztási adók tétele, hol jelentékeny jövedelem eme-lést állított be a bizottság. Így a vásárvám és helypénzt 1000 koronával, a közvetvá-mot 1000 koronával, a hidvámot 500 ko-ro-nával, a szikvizadó illetéket 4000 koronával emelte a bizottság, ami ennél az egy tétel-nél a 750,302 koronára előirányzott bevé-telt 756,802 koronára szaporította.

A hitoktatók díjazásánál 240 korona új kiadást állított be a bizottság.

A tisztviselők fizetése és lakbéréből 2690 koronát törölte a bizottság, amennyiben ugyanazon tétel két helyen volt kimutatva, mint kiadás.

Az iparhatósági biztos díját a törvény értelmében a bizottság 40 koronával emelte.

FIGYELEM!

Aki elzálogosított ékszerét, arany- és ezüstneműjét kiváltani nem képes, annak zálogcé-duláját legmagasabb áron megveszi: **=====**

HEILMANN HENRIK
órás és aranyműves
Kassa, Kossuth L.-u. 9.

===== Régiségek a legmagasabb áron vásároltatnak. =====

Az adóvégrehajtási díjakra 1500 korona bevétel volt előirányozva. Ezt a bizottság 500 koronával 2000 koronára emelte fel.

A közegészségügyi tételnél az elmebetegek ápolására 3000 korona volt felvéve az ápolók díjazására. Ezt a tételt a bizottság törölte, mert a törvény értelmében az elmebeteg ápolásáról az állam tartozik gondoskodni.

A bizottság a költségvetés végső tételét így állapította meg:

I. Kiadás: 2.626,549 kor. 72 fill.

II. Bevétel: 2.234,262 „ 50 „

Hiány: 392.287 kor. 22 f.

A mutatkozó 392,287 korona 22 fillér hiány fedezésére a bizottság 50% pótdadó beállítását javasolta.

A választói jog és a függetlenségi pártprogram.

A szocialisták és velük együtt a nemzetiségiek szóval és írásban folyton azt hangoztatják, hogy a függetlenségi párt ellenkezésbe jön programjával, mikor nem az egyenlő, titkos, községenkénti választói jogot fogadja el a választási reform alapjául. A szocialisták és velük együtt a nemzetiségiek a legnagyobb önkénnyel hamisítják meg itt a függetlenségi párt 1901. szept. 7-én kiadott programjának az általános választói jogra vonatkozó tételét. A képviselőházban Pető Sándor azt kiáltotta közbe gróf Andrássy beszéde alatt, hogy a függetlenségi párt az általános egyenlő választói jogot igérte. Ez nem igaz. Egyszer már számoltunk le ezzel a támadással, mely teljesen alaptalan. A függetlenségi párt 1901. szept. 7-én kiadott programjának a választási reformra vonatkozó pontja így hangzik:

„Követeljük az általános szavazati jogot, mely egy megállapítandó záros határidő lefolyása után a magyarul írni és olvasni tudáshoz legyen kötve.”

Tehát az „egyenlő” jelző nincs benne a programban. De ha benne is lett volna, bizony a szocialisták szereplése és magatartása kiábrándíthatott minden magyar hazafit, aki hazája jövőjéért sorsának ügyét szívén viseli.

A Tátrafüred rendezése.

Törvény a kisajátításról.

— Szilágyi Dezső eszméje. —

— Saját tudósítónktól. —

A magyarországi Kárpátgyűlés e hó 17-én fogja egy nagyobb küldöttsége útján azt a memorandumot és törvényjavaslatot a belügyminiszternek átnyújtani, amely a Tátra idegenforgalmának emelését, a turisztikai élet fejlesztését van hivatva propagálni s ezen cél elérése érdekében a tátrai fürdőtelepek és nevezetesen a három Tátrafüred rendezetlen és lehetetlen birtokviszonyait ezen fürdőtelepek kisajátítása révén rendezni. Tudnunk kell ugyanis, hogy a három Tátrafüred, és pedig Alsó-, Ó- és Uj-Tátrafüred, — bárha közvetlen egymás szomszédságában, de mégis más-más községek határában fekszenek.

Alsó-Tátrafüred, Alsó-Erdőfalu község határában, az alsó-erdőfalvi volt urbéres közbirtokosság tulajdonát képező erdőben, az e célra kihalított területen épült és pedig akként, hogy a kihal-

tott területet 28 évre bérbevevő Kézsmárki Bank r. t. ott a saját költségén épületeket emelt, azokat szállóknak, vendéglőnek stb. rendezte be és tartja fenn és a bérleti idő lejártával köteles tűrni, hogy a közbirtokosság az építkezéseket és befektetést megváltsa.

Ó-Tátrafüred a malompataki (Mühlenbach) volt urbéres közbirtokosság osztatlan tulajdonát képező erdőben kihalított, mintegy 35 holdnyi területen létesült, amely területet valaha a borsod-miskolczi gőzmalom és ezidő szerint a Lőcsén székelő Szepecsi Hitelbank és Központi Takarékpénztár r. t. bérlé 1933-ig. Ott szintén épületeket, szállókat, vendéglőt építettek s legutóbb a tátrafüredi nagy szállót (Gand Hotel). Ez a Tátra legnagyobb fürdőtelepe.

Uj-Tátrafüred Nagyszalók község határában fekszik, abban az erdőben, melyet egynehány nagyszalóki gazda a múlt század 20-as éveiben, az akkor még létezett gróf Csáky-féle hitbizomány egyik csődbe került haszonélvezőjének csődtömeggondnokától szerzett meg. Ezen erdőből 20 kat. holdat néhai dr. Szontágh Miklós orvos kihalítottván, bérbe vett s azon 1883-ban az új-tátrafüredi vizgyógyintézetet és szanatóriumot létesítette. Dr. Szontágh Miklós halálával Uj-Tátrafüred fürdőtelepet örökösei vették át, akiknek megbízásából özv. dr. Szontágh Miklósné, dömsödi Magyar Ilona vezeti és igazgatója kiváló szakértelemmel a fürdőt.

Mind a három fürdőtelep az eddigi idegenforgalom folytonos növekedéséhez képest fejlődött, amennyiben a telepbelők újabb és újabb épületeket emeltek, természetesen inkább az olcsósági mint a kényelmi szempontok szem előtt tartásával, kevésbé szilárd, de annál kevesebbe kerülő épületeket, mert egyrészt csak így lehetett elérni, hogy a nyári fürdőszézon rövidsége alatt és a bérleti idő határidején belül a befektetett tőke törleszhető legyen. Nagyon szerű, szilárdabb és a modern igényeknek megfelelő épület emelése oly nagy pénzügyi kockázattal járt, amely pénzügyi művelet keresztülvitele s nevezetesen a befektetett összegnek a bérleti határidőn belüli törleszhetővé csak úgy volt eszközölhető, ha az épületben levő szállodai és vendéglői árak horribilisan emeltek. Ez a magyarázata annak a nagy drágaságnak, amelyről a Tátrát látogató közönség folyvást panaszkodik.

Ezen a lehetetlen állapotban akar segíteni az a törvényjavaslat, melyet a magyarországi Kárpátgyűlés a kormány elé terjeszt elfogadás végett. Ennek a révén lehet odahatni, hogy a kisajátításról szóló 1881: XLI. t.-c. kiegészítésével a tátrai fürdőtelepek kisajátítása után, a fennvázolt birtokviszonyok megszűnjenek. A javaslat szerint közérdekből a gyógy- és nyaralóhelyek is kisajátíthatók lennének és természetesen az állam a kisajátítási jogot azoknak biztosítaná, akik nagyszalók befektetések révén a gyógy- és nyaralótelepeket eddig bérlették és fentartották.

A birtokviszonyoknak a kisajátításával való rendezése még Szilágyi Dezső eszméje volt és értesülésünk szerint a kormány nem fog elzárkózni attól, hogy ezt az eszmét megtestesítse.

HIREK.

Makó Lajos meghalt.

A magyar színészvilág egyik kedvelt és népszerű alakjának halála hírét jelenti szegedi tudósítónk. Meghalt Makó Lajos, a szegedi színház igazgatója, férjkorának legszébb idején, a mikor még igen sokat tehetett volna a magyar színészetért. Tegnapi este meg részt vett a Bánk bán előadásában. Tiborcz szerepét játszotta s olyan nagy sikere volt, hogy hazamenve örömmel

beszélte el feleségének, hogy kitűnő estéje volt. Vacsora után lefeküdt, kipihenni a nap fáradalmát. Éjjel után egyszerre rosszul lett s mire orvost hívtak, meghalt. A városban általános részvétellel fogadták a közszerepben álló szinigazgató halálát. A szinügyi bizottság és a törvényhatósági tanács azonnal ülést hívott össze, a melyen elhatározták, hogy Makó Lajost a színház előcsarnokából fogják utolsó útjára kísélni. A tanács ezenkívül javasolta, hogy a színház vezetését a bérletből hátralévő két esztendőre Makó özvegyének adják, a ki vejenek támogatásával folytatná az igazgatást.

Makó Lajos 1854-ben született Debrecenben. Atyja bőrkereskedő volt s a fiából tudományos készségű embert akart nevelni. A kis diák azonban az érettségi után nagyobb kedvet érzett a színészi pályá iránt s 1876-ban már mint ismert komikus és jellemszínész szerepelt a jobb szintársulatoknál. Rákosi Jenő igazgatása idején tagja volt a Népszínháznak is. Közben leszolgált önkéntesi évet és 6 lett a színészek között az első tartalékos hadnagy. A kilencvenes években a kolozsvári Nemzeti Színház egyik legnépszerűbb tagja volt. 1890-ben pedig Szegedre került szinigazgatónak. A város tanácsa négyszer próbálkozott meg más igazgatóval és mindannyiszor visszatért Makó Lajoshoz, aki jól ismerte a szegediek ízlését és ehhez alkalmazkodva, kitűnően vezette a színházat. Hódmezővásárhelyen ismerkedett meg Abrai Károly volt polgármester és író leányával, akit feleségül vett és akivel halálos órájáig a legboldogabban élt. Az utóbbi években már kissé fáradtnak érezte magát s nyugalomba készült. Ujabb sikerei azonban új kedvet adtak munkájához és kitartással végezte az igazgatás terhes munkáját.

— A közigazgatási bizottság. Kassa város közigazgatási bizottsága holnap délután 3 órakor Szalay László főispán elnöklése alatt rendes havi ülést tart.

— A városi állatorvos fegyelmi ügye. Egy kisebb mulasztásból kifolyólag Kovács Kálmán városi állatorvos állásától felfüggesztették s ellene a fegyelmi eljárás megindult. A fegyelmi választmány megvizsgálva a terhére rótt cselekményt, az állatorvost csak feddésre ítélte s éppen ezért állásába visszahelyezte. A fegyelmi választmány ezen határozatát most a miniszter is jóváhagyta s állásába visszahelyezték Kovács Kálmánt, egyúttal Kassáról áthelyezte.

— Az új kéményseprő-kerületek. A városi közgyűlés tudvalevően elhatározta, hogy a két kassai kéményseprő-kerületet 4 kerületre szaporítja. Az újabb két kerületre hirdetett pályázat csak vasárnap jár le. Azonban már eddig is 36 pályázati kérvény érkezett a polgármesterhez.

— A bástyából — műterem. Két kassai festőművész: Halász (Hradil) Elemér és Csordák Lajos kérelmet nyújtottak a városhoz, melyben a Tordassy-utcai régi bástyatoronynak műtermi célokra való átalakítását kérték. A művészek egyúttal az átalakítási költség 5%-át bérdíj gyanánt felajánlották. A közgyűlés ezt az ajánlatot elfogadta. Mint értesülünk, a belügyminisztertől ma érkezett le ezen közgyűlési határozat jóváhagyása. A jövő év tavaszán tehát, a régi bástyát, mely egykor Kassa várfalának egyik őrtornya volt, a művészet otthonául fogják átalakítani.

— Vásár Gönczön. A kassai rendőrséghez érkezett értesítés szerint Göncz községben december hó 15-én fog megtartatni az országos vásár.

— A cukorárak felemelése. A nyerscukorárak jelentékeny emelkedése következtében az osztrák cukorfinomítók a finomított cukor árát métermázsánként 25 fillérral felemelték.

— Katonai lövőgyakorlat. A m. kir. kassai 9-ik honvéd gyalogezred állományához tartozó csapatok folyó hó 19-én reggeli 9 órától 11 óráig a katonai lövtérrel nyugatra Téhány község északkeleti irányában éles töltényekkel harcászati lövészetet foglaltak tartani.

— Szerencsétlenség. A rendőrség sajtóirodája ma a következő jelentést közli:

Ma reggel 9 és 1/2 óra körül egy festő segéd, akinek neve eddig megállapítható nem volt, a Rákóczi-körút 13. számú házban végzett szobafestő munka közben az állványról leesett és igen súlyos sérülést szenvedett, a mentők által kórházba szállították.

Igazán furcsa állapot, hogy a rendőrség, melynek kötelessége a szerencsétlenség ügyében vizsgálatot tartani, még csak a pórujárta munkás nevét sem tudja megállapítani. Nos mi kisegítjük zavarából. A szerencsétlenül járt munkás Glück Hermann, 26 éves, nagyruttkai (Zemplén) születésű szobafestő segéd. Pedig mi nem rendelkezünk közel 30 főnyi tisztviselői karral, nincsenek jó szimatu detektívjeink, nincs kezünk ügyében a bejelentő hivatal. Sőt az ipari alkalmazást vállaló munkások munkakönyvét se mutatják be a Napló szerkesztőségében. Mégis megtudtuk a szerencsétlenül járt munkás nevét. Néhány perc alatt nagyon könnyű módszerrel. Már most várjunk mi a kassai rendőrségtől felderítő szolgálatot, ha ilyen szimpla esetben is bizonyítványt állít ki a tehetetlenségéről?! Hát ki vár?!

— Rendőri krónika. A rendőrség ma éjjel előállította: Czako Bélát és Kujka Gyulát lopás gyanúja miatt, Lintner Gizellát, Barta Keszler Gyulát csavargás, Javorniczky Károlyt a szülők sérelmére elkövetett lopás miatt, Eperjess Jánosné téjjel való házaldá miatt és Vitéz Jánosné koldulás miatt.

Színház.

— A fuzsitus kisasszony — premierje. Stark Vilmos vidám cselekményű darabja már egy ízben szerepelt a magyar színpadon. Néhány év előtt a Vigszínházban *Forgószél kisasszony* címmel, mind vaudeville került színre, a címszerepben Fedák Sárival. Annak idején a pompás helyzetekben bővelkedő kacagtató darabnak nagy hatása volt. Ziehrer Károlyt, a jeles bécsi operett komponistát is a mulatságos cselekmény ragadta meg s az énekes vigjátékot feldolgoztatta operettlibrettónak s kitűnő muzsikát írt hozzá. Az operetté átalakított darab *Fuzsitus kisasszony* címmel a budai színpadon került színre először s a nyári idény egyik legnagyobb sikerét hozta meg. Ziehrer zenéje egyszerűen illeszkedik az ületes librettóhoz. Tüzes keringők, pajkos kuplék, mulatságos táncjelenetek fűszerezik az egyébként szerencsés ihlettel komponált partitúrát. A kassai premierre, melyet holnap, szombat estére tűzött ki az igazgatóság, a társulat énekes személyzete nagy ambícióval készült. A *Fuzsitus kisasszony*-t, egy fiatal modellt Mezey Margit játsza. A darab cselekménye hasonlatos a Nebántsvirághoz, amennyiben a két felvonása egy kaszányában játszódik, hol szintén a mulatságos félreértések egész sorozatán mennek keresztül a szereplők. A holnapi premier szereposztása a következő: André Claire festő — Magyarai, Suzane — Nagy Aranka, Meline automobilgyáros — Faragó, Mathildes, felesége — Vágóné, Freddy, fiuk — Szomoró, Rosette, modell — Mezey Margit, Rombeau, ezredes — Bartha, Berines, hadnagy — Barics, Gaston, kadét — Burányi, Dubois, őrmester — Ujváry, Mimi, modell — Zsigmond, Lola, modell — Lugosi Irén. A fuzsitus kisasszony vasárnap este is színre kerül.

Kossuth Ferenc levele!

Tek. Balázsovich Sándor gyógyszerész urnak Sepsiszentgyörgy.

„Csuzos bántalmaknál az „INDASZESZ“ bedörzsölése jó hatásúnak mutatkozott. Kérem legyen szives nekem három üveggel küldeni.”

KOSSUTH FERENC.

Számos előkelőségek és orvosok igazolják, hogy a törvényesen védett székelyhavasi

INDASZESZ

gyógyfű sósborszesz

legjobb szernek bizonyult a test és izmok edzésére. Üdit és frissít. Megóvja a testet a hideg káros befolyásától. Massagehoz (gyuró-kenő-kura) felette ajánlatos. Leghatásosabb szer csuz, köszvény, rheuma, fejfájás, nátha, influenza, tagszagatás és mindennemű meghűlésből eredő bajok ellen. A székelyhavasi

„INDASZESZ“ össze nem tévesztendő közönséges sósborszesz készítményekkel, melyek egyszerű szeszkeverékek, holott az „INDASZESZ“ székelyhavasi gyógyfűvekből előállított és hatásában felülmúlhatatlan gyógyfű sósborszesz. Egy üveg székelyhavasi „INDASZESZ“ fölér 10 üveg közönséges sósborszeszhez.

Készíti Balázsovich Sándor gyógyszerész Sepsiszentgyörgy. A törvényesen védett székelyhavasi „INDASZESZ“ kapható 2 és 1 koronás üvegekben minden gyógyszerertárban, valamint Kassán a főelárusítóznál, Pallaghy Béla drogériájában.

TÁVIRAT — TELEFON. A képviselőház ülése

Budapest, nov. 13.

A képviselőház mai ülését Justh Gyula elnök 10 óra után nyitotta meg.

A jegyzőkönyv hitelesítése és az elnöki előterjesztések után Bozóky Árpád indokolta meg a császári jubileumi rendjel magyar miniszterelnöki ellenjegyzése tárgyában beadott indítványát. Bozóky kifejti, hogy a miniszterelnök ellenjegyzését közjogellenesnek tartja. A nemzet ennek az ellenjegyzésnek törvényességét nem ismerheti el. Akiben önértet van, az ilyen rendjelet nem fogadhat el, amelynek a nemzetre való ráoktrojálása tisztességtelen. Meghajol a miniszter tehettsége előtt, de ezért a tettéért felelősségre kell vonni.

Wekerle Sándor miniszterelnök válaszában azt mondja, hogy a nemzeti érzület megnyilatkozásának korát éljük, amely a gyakorlati politikában is egyre tért hódít. Kéri azonban, hogy ilyen erőszakosan ne vessenek

föl, közjogi sérelmeket. Itt csak egy egyszerű emlékéremről és nem rendjelről van szó és senkit sem kényszerítenek ennek elfogadására. Nézetét különben kifejtette annak idején májusban is. Kéri a Házat, hogy az indítványt ne tüzzék ki tárgyalásra.

A Ház a miniszterelnök kérése értelmében határozott.

Ezután harmadszori olvasásban elfogadták a tegnapi letárgyalt javaslatokat, majd megválasztották a választói reform és annekszió tárgyalására kiküldött 31 és 25 tagú külön bizottságot.

A kivándorlási törvényjavaslat tárgyalását folytatták ezután. Ifj. Madarász József személyes tapasztalatai alapján beszél az amerikai magyarság helyzetéről.

Hock János a megélhetési viszonyok javítását sürgeti, ez segítene a kivándorlás materiális bajain. Kifogásolja a Cunard-Line-val kötött szerződést. A sztrájkok ellen beszél, a melyek az ipar fejlődését megakadályozzák.

Ezután a javaslatot általánosságban elfogadták.

A részletes tárgyalás során az első szakaszokat Szmevcányi György, Bernáth István és Beck Lajos módosításával elfogadták, majd kisebb vita után részleteiben is letárgyalták a javaslatot és ezzel az ülés 1 órakor véget ért.

Kezdődik a sürgősség.

Budapest, nov. 13.

A Ház szerdán megkezdi a költségvetés tárgyalását. Csütörtökön benyújtják a sürgősségi indítványt és ettől kezdve délután is lesz ülés.

A balpárt tiltakozik.

Budapest, nov. 13.

A balpárt ma értekezletet tartott, amelyen tiltakoztak az ellen, hogy a Ház a kiküldött bizottságokba az ellenzék részéről senkit sem választott be.

Elfogták a rablókat.

Budapest, nov. 13.

Az óriás-utcai rablótámadás negyedik tettesét ma elfogta a rendőrség.

Kassai Nemzeti Színház.

1908. november hó 13-án (páratlan)

Kerülő út.

Színmű 3 felvonásban. Írta: Bernstein Henry. Fordította: Salgó Ernő.

SZEMÉLYEK:

Wilson Raymonde	— — —	Komjáthy Z. T.
Jaqueline, a leánya	— — —	Fáy Flóra
Uranu hercegné	— — —	Vágóné
Le Meillan	— — —	Ujvári Lajos
Fred	— — —	Miskey József
Cyrl	— — —	Szomoró Miklós
Nissol	— — —	Bárony A.
Rousseau	— — —	Bartha István
Rousseau-né	— — —	N. Bodrogyi Lina
Armand, a fiuk	— — —	Dr. Rácz Ede
Lucienne	— — —	Sz. Rosos G.

o o o LELKIISMERETES MUNKA. o o o

STEINER ADOLF ÉS TSA

csatorna és vízvezeték berendező KASSA, Rákóczi-körút 6. sz.

Elvállalja minden e szakmába vágó munkák elkészítését, pontos és lelkiismeretes kivitelben. Eddig elvégzett munkáinkkal elismerést vívtunk kl.

:: Abauj-Torna vármegye székházának csatorna és vízvezeték berendezője. ::

o o Tessék költségvetést kérni — díjtalan. o o

Jutányos árak.

Jutányos árak.

SZULTÁN

nagyon kellemes, tiszta ízű, szén-savban gazdag, lithion-tartalmu ásványvíz.

Gyógyító és üdítő ital.

Lithium tartalma következtében sikerrel alkalmazható vese-, húgykő- és hólyag-bajok esetében, továbbá a légző- és emésztőszervek hurutos bajainak gyógyítására.

Hugyhajtó és húgyoldó!

SZULTÁN

Lithion-gyógyforrás-vállalat.

Kutkezelőség és központi iroda:

E P E R J E S.

Igazgatóság: BUDAPEST. IV., Ferenc József-rakpart 22. sz.

Kapható Kassán minden ásványvíz-kereskedésben és vendéglőben.

BRADOVKA
tisztít a leggyorsabban.

Alapítási év 1812.

BRADOVKA
fest a legszebben.Gyár és felvételi üzlet:
KASSA, Kossuth Lajos-utca 24.**BRADOVKA GYULA**
kelmefestő és vegytisztító gyára
KASSA, Kossuth Lajos-utca 24.

Telefonszám 382.

Használt, jó karban lévő kerékpárt sürgős megvételre keresek.

— Cim a kiadóhivatalban. —

Naponta egy főnyeremény Gaedickenél!Immár szállóigévé vált ez a mondás, mert a most befejezett 6-ik osztály alkalmával nem volt huzási nap, hogy **Gaedicke** bankháza ügyfeleit egy főnyereményről nem értesítette volna.

Az eddig elért fényes eredményeink utólérhetetlenek.

Kisértse meg szerencséjét

Gaedicke bankházában

s Ön bizton számíthat eredményre!

A XXIII-ik sorsjáték mely nov. 19. és 21-én lesz, I. osztályu huzásához,

ajánlunk

Egész	Fél	Negyed	Nyolcad	sorsjegyet
12.—	6.—	3.—	1.50	koronáér

Postai befizetési lapok ingyen és bérmentve.

GAEDICKE BANKHÁZ Budapest
Kossuth Lajos-utca 11.

Naponta egy főnyeremény Gaedickenél!

Naponta egy főnyeremény Gaedickenél!